

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Професійні хвороби
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра нейрохірургії та неврології з курсами психіатрії, наркології, медичної психології, професійних хвороб
Розробник(и)	Коленко Оксана Іванівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	1 тиждень протягом 9 семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 1,5 кредитів ЄКТС, 45 годин, з яких 20 годин складає контактна робота з викладачем (6 год. лекцій та 14 год. практичних занять).
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Педіатрія"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійні хвороби» є набуття теоретичних знань та практичних вмінь з питань охорони здоров'я населення у галузі профпатології; профілактики, діагностики та лікування професійних захворювань людини, необхідні для здійснення професійної діяльності лікаря-спеціаліста за спеціальністю: «Педіатрія».

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Загальні питання профпатології

Загальні питання профпатології. Визначення поняття, предмету та задачі професійної патології, її місце серед клінічних і гігієнічних дисциплін; організація профпатологічної служби та структура професійної захворюваності в Україні; основні етапи розвитку професійної патології як науки та предмету викладання; внесок учених України та світу; особливості клінічного обстеження хворих з вірогідністю щодо професійних хвороб; значення аналізу трудової діяльності хворого (професійного маршруту), встановлення впливу несприятливих чинників виробничого середовища згідно санітарно-гігієнічної характеристики; розв'язання питання про зв'язок діагностованого захворювання з дією професійних шкідливостей (захворювання є професійним чи загальним); облік, реєстрація та розслідування випадків професійних отруень і професійних захворювань в Україні; основні клініко-інструментальні методи дослідження, що є вирішальними для ранньої діагностики профхвороб; лікарська етика та питання медичної деонтології у професійній патології; класифікація професійних хвороб; нормативно-правові документи.

Тема 2 Професійні захворювання, спричинені впливом промислових аерозолів

Функціональні особливості органів дихання; методи функціональної діагностики органів дихання та серцево-судинної системи; особливості рентгенологічних ознак у разі різних хвороб органів дихання. Види промислового пилу. Пневмоконіози: поняття про пневмоконіози. Класифікація. Етіологічна, рентгенологічна та клініко-функціональна характеристика. Силікоз. Етіологія. Патогенез. Стадії силікозу, клініко-рентгенологічна характеристика. Ускладнення силікозу (туберкульоз, спонтанний пневмоторакс, бронхоектаз та ін.). Питання раціональної терапії з позиції доказової медицини, профілактики та експертизи працездатності. Металоконіози (сидероз, алюмініоз, пневмоконіоз електрозварювальників). Силікатози. Етіологія. Класифікація. Патогенез. Основні клініко-рентгенологічні форми: азбестоз, талькоз, цементний пневмоконіоз. Питання експертизи працездатності та раціонального працевлаштування. Хронічний бронхіт та ХОЗЛ пилової етіології. Патогенез. Особливості клінічного перебігу. Діагностика. Лікування з позиції доказової медицини. Питання лікарсько-трудова експертизи. Питання раціонального працевлаштування, призначення групи інвалідності. Вплив промислових аерозолів на здоров'я працюючих жінок та майбутніх поколінь.

Тема 3 Захворювання, обумовлені впливом фізичних факторів (вібрації, шуму, температури, атмосферного тиску та ін.), променеві ураження, хронічні інтоксикації

Вібраційна хвороба. Значення параметрів вібрації для розвитку захворювання. Класифікація. Патогенез. Варіанти клінічного перебігу. Диференційна діагностика. Профілактика. Лікування. Лікарсько-трудова експертиза та трудова реабілітація. Професійні захворювання внаслідок впливу виробничого шуму (нейросенсорна приглухуватість). Патогенез. Клінічні прояви. Діагностика. Профілактика. Лікування. Експертиза працездатності. Професійні захворювання, пов'язані із зміною атмосферного тиску. Роль відхилень у парціальному тиску газів у генезі синдромів, що розвиваються. Стани, пов'язані з підвищенням атмосферного тиску. Поняття про висотну та кесонну хвороби. Патогенез. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування. Питання лікарсько-трудова експертизи. Питання раціонального працевлаштування, призначення групи інвалідності. Вплив фізичних промислових шкідливостей на здоров'я працюючих жінок та майбутніх поколінь. Профілактичні заходи.

Тема 4 Професійні захворювання, пов'язані з фізичним навантаженням і перенапруженням окремих органів та систем

Основні клінічні форми професійних дискінезій. Патогенез. Клінічна картина. Діагностика. Лікування. Профілактика. Експертиза працездатності. Диференційна діагностика професійних захворювань опорно-рухового апарату та сполучної тканини. Профілактика. Експертиза працездатності. Моно- та поліневропатії верхніх і нижніх кінцівок. Вегетативно-сенсорні радикулопатії та радикуломієлопатії. Клінічна картина. Діагностика. Лікування з позиції доказової медицини. Профілактика. Вплив на здоров'я працюючих жінок та майбутніх поколінь. Експертиза працездатності.

Тема 5 Професійні інтоксикації. Шляхи потрапляння отрути до організму. Класифікація. Патогенез. Клініка. Лікування, профілактика та реабілітація

Класифікація професійних захворювань системи крові. Інтоксикація бензолом. Класифікація. Механізм дії. Клінічна картина. Діагностика. Лікування з позиції доказової медицини. Профілактика. Експертиза працездатності. Інтоксикація аміно- і нітроз'єднаннями бензолу. Патогенез. Клінічна картина. Діагностика. Лікування з позиції доказової медицини. Експертиза працездатності. Профілактика. Отруєння карбону (II) оксидом. Механізм дії. Класифікація. Клінічна картина. Діагностика. Профілактика. Експертиза працездатності. Інтоксикація свинцем. Особливості клінічної картини. Форми захворювання. Основні діагностичні критерії сидероахрестичної анемії при свинцевій інтоксикації. Методи лікування свинцевої інтоксикації в тому числі з позиції доказової медицини. Профілактичні засоби. Експертиза працездатності. Захворювання, викликані впливом сільськогосподарських отрутохімікатів. Характеристика речовин нейротропної дії. Отруєння ртуттю. Патогенез. Класифікація, клінічна картина. Діагностика. Отруєння марганцем, тетраетилсвинцем, сірковуглецем. Механізм дії. Патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування нейротоксикозів з позиції доказової медицини. Профілактика. Експертиза працездатності. Основні принципи невідкладної допомоги та антидотна терапія при гострих професійних отруєннях. Вплив на здоров'я працюючих жінок та майбутніх поколінь.

Тема 6 Підсумковий контроль

Диференційований залік

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Застосовувати знання з професійних хвороб у практичних ситуаціях. Засвоїти принципи встановлення діагнозу професійного захворювання.
PH2	Проводити диференційний діагноз, формулювати клінічний на підставі оцінювання результатів лабораторних, інструментальних досліджень. Обґрунтовувати застосування основних інвазивних та неінвазивних діагностичних методів в клініці професійних захворювань.
PH3	Вміти визначати тактику ведення хворих при різних патологічних станах в клініці професійних захворювань. Засвоїти основні класи фармакологічних препаратів, що застосовуються у клініці професійних захворювань. Застосувати принципи доказової медицини для ведення пацієнтів та надавати невідкладну допомогу.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

<p>Тема 1. Загальні питання профпатології</p>
<p>Пр1 "Загальні питання профпатології" (денна)</p> <p>Загальні питання профпатології. Визначення поняття, предмету та задачі професійної патології, її місце серед клінічних і гігієнічних дисциплін; організація профпатологічної служби та структура професійної захворюваності в Україні; основні етапи розвитку професійної патології як науки та предмету викладання; внесок учених України та світу; особливості клінічного обстеження хворих з вірогідністю щодо професійних хвороб; значення аналізу трудової діяльності хворого (професійного маршруту), встановлення впливу несприятливих чинників виробничого середовища згідно санітарно-гігієнічної характеристики; розв'язання питання про зв'язок діагностованого захворювання з дією професійних шкідливостей (захворювання є професійним чи загальним); облік, реєстрація та розслідування випадків професійних отруєнь і професійних захворювань в Україні; основні клініко-інструментальні методи дослідження, що є вирішальними для ранньої діагностики профхвороб; лікарська етика та питання медичної деонтології у професійній патології; класифікація професійних хвороб; нормативно-правові документи. Тема передбачає роботу із зразками медичної документації, знайомство із законодавчою базою в сфері професійних захворювань.</p>
<p>Тема 2. Професійні захворювання, спричинені впливом промислових аерозолів</p>
<p>Лк1 "Загальні питання профпатології. Професійні захворювання бронхолегеневого апарату" (денна)</p> <p>Пневмокониоз. Поняття про пневмокониоз. Класифікація пневмокониозу. Силікоз як пневмокониоз, що посідає особливе місце серед пневмокониозу. Етіологія. Патогенез. Клініка захворювання. Ускладнення силікозу (силікотуберкульоз, пневмоторакс, бронхоектаз, силікоартрит). Питання діагностики, терапії, експертизи працездатності, профілактики. Бериліоз. Патогенез. Варіанти клінічного перебігу. Клініка. Діагностика. Лікування з позиції доказової медицини. Профілактика. Експертиза працездатності.</p>
<p>Пр1 "Професійні захворювання, спричинені впливом промислових аерозолів" (денна)</p> <p>Функціональні особливості органів дихання; методи функціональної діагностики органів дихання та серцево-судинної системи; особливості рентгенологічних ознак у разі різних хвороб органів дихання. Види промислового пилу. Пневмокониози: поняття про пневмокониози. Класифікація. Етіологічна, рентгенологічна та клініко-функціональна характеристика. Силікоз. Етіологія. Патогенез. Стадії силікозу, клініко-рентгенологічна характеристика. Ускладнення силікозу (туберкульоз, спонтанний пневмоторакс, бронхоектаз та ін.). Силікатози. Металоконози. Карбокониози. Етіологія. Класифікація. Патогенез. Особливості клінічного перебігу. Експертиза працездатності. Хронічний бронхіт та ХОЗЛ пилової етіології. Патогенез. Клінічна характеристика. Профілактика та експертиза працездатності. Питання раціональної терапії з позиції доказової медицини, профілактики та експертизи працездатності. Вивчення даної теми передбачає застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням; перегляд тематичних рентгенограм та спірограм; розбір клінічних кейсів; захист тематичних презентацій та доповідей.</p>
<p>Тема 3. Захворювання, обумовлені впливом фізичних факторів (вібрації, шуму, температури, атмосферного тиску та ін.), променеві ураження, хронічні інтоксикації</p>

Лк2 "Професійні захворювання, спричинені дією фізичних чинників. Етіологія. Патогенез. Клініка. Профілактика та експертиза працездатності" (денна)

Професійні захворювання, обумовлені впливом вібрації. Патогенез вібраційної хвороби. Форми і стадії захворювання. Клінічні варіанти. Лікування з позиції доказової медицини. Експертиза працездатності. Профілактика. Дія виробничого шуму, атмосферного тиску, температури та ін. на організм. Основні клінічні синдроми. Стадії захворювання. Лікування. Профілактика. Експертиза працездатності

Пр3 "За захворювання, обумовлені впливом фізичних факторів (вібрації, шуму, температури, атмосферного тиску та ін.), променеві ураження, хронічні інтоксикації" (денна)

Вібраційна хвороба. Значення параметрів вібрації для розвитку захворювання. Класифікація. Патогенез. Варіанти клінічного перебігу. Диференційна діагностика. Профілактика. Лікування з позиції доказової медицини. Лікарсько-трудова експертиза та трудова реабілітація. Професійні захворювання внаслідок впливу виробничого шуму (нейросенсорна приглухуватість). Патогенез. Клінічні прояви. Діагностика. Профілактика. Лікування з позиції доказової медицини. Експертиза працездатності. Професійні захворювання, пов'язані із зміною атмосферного тиску. Роль відхилень у парціальному тиску газів у генезі синдромів, що розвиваються. Стани, пов'язані з підвищенням атмосферного тиску. Поняття про висотну та кесонну хвороби. Патогенез. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування з позиції доказової медицини. Питання лікарсько-трудової експертизи. Питання раціонального працевлаштування, призначення групи інвалідності. Профілактичні заходи. Вивчення даної теми передбачає застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням; відпрацювання методики проведення діагностичних тестів.

Тема 4. Професійні захворювання, пов'язані з фізичним навантаженням і перенапруженням окремих органів та систем

Пр4 "Професійні захворювання, пов'язані з фізичним навантаженням і перенапруженням окремих органів та систем" (денна)

Основні клінічні форми професійних дискінезій. Патогенез. Клінічна картина. Діагностика. Лікування. Профілактика. Експертиза працездатності. Диференційна діагностика професійних захворювань опорно-рухового апарату та сполучної тканини. Профілактика. Експертиза працездатності. Моно- та поліневропатії верхніх і нижніх кінцівок. Вегетативно-сенсорні радикулопатії та радикуломієлопатії. Клінічна картина. Діагностика. Лікування з позиції доказової медицини. Профілактика. Експертиза працездатності. Тема передбачає перегляд рентгенограм, розбір клінічних кейсів.

Тема 5. Професійні інтоксикації. Шляхи потрапляння отрути до організму. Класифікація. Патогенез. Клініка. Лікування, профілактика та реабілітація

Лк1 "Професійні захворювання, зумовлені впливом факторів з переважною дією на кровотворну систему. Професійні нейротоксикози." (денна)

Шляхи надходження отрути в організм. Механізм дії. Клінічні особливості, стадії захворювання. Характер гематологічних змін. Диференціальна діагностика основних клінічних синдромів. Терапія, у тому числі й антидотна. Питання лікарсько-трудової експертизи і трудової реабілітації. Клініко-токсикологічна характеристика дії амінонітроз'єднань ароматичного ряду. Хронічна інтоксикація свинцем. Патогенез. Клінічна картина, перебіг, діагностика. Профілактика, лікування. Питання лікарсько-трудової експертизи та трудової реабілітації при гострих та хронічних інтоксикаціях. Гостра та хронічна інтоксикації сполуками арсену. Шляхи проникнення отрути до організму. Патогенез. Клінічна картина, основні синдроми. Особливості перебігу. Зміни крові. Профілактика, лікування. Питання лікарсько-трудової експертизи та трудової реабілітації при гострих та хронічних інтоксикаціях. арактеристика речовин нейротропної дії. Отруєння ртуттю. Патогенез. Класифікація, клінічна картина. Діагностика. Отруєння марганцем, тетраетилсвинцем, сірковуглецем. Механізм дії. Патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування нейротоксикозів з позиції доказової медицини. Профілактика. Експертиза працездатності. Основні принципи невідкладної допомоги та антидотна терапія при гострих професійних отруєннях.

Пр5 "Професійні захворювання, зумовлені впливом факторів з переважною дією на кровотворну систему" (денна)

Класифікація професійних захворювань системи крові. Інтоксикація бензолом. Класифікація. Механізм дії. Клінічна картина. Діагностика. Лікування з позиції доказової медицини. Профілактика. Експертиза працездатності. Інтоксикація аміно- і нітроз'єднаннями. Патогенез. Клінічна картина. Діагностика. Лікування. Експертиза працездатності. Профілактика. Отруєння карбону (II) оксидом. Механізм дії. Класифікація. Клінічна картина. Діагностика. Профілактика. Експертиза працездатності. Інтоксикація свинцем. Класифікація. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика та експертиза працездатності. Інтоксикація свинцем. Особливості клінічної картини. Форми захворювання. Основні діагностичні критерії сидероахрестичної анемії при свинцевій інтоксикації. Методи лікування свинцевої інтоксикації в тому числі з позиції доказової медицини. Профілактичні засоби. Експертиза працездатності.

Пр6 "Професійні нейротоксикози. Особливості клінічної картини. Отруєння, спричинені дією сільськогосподарських отрутохімікатів. Діагностика. Лікування. Профілактика та експертиза працездатності" (денна)

Характеристика речовин нейротропної дії. Отруєння ртуттю. Патогенез. Класифікація, клінічна картина. Діагностика. Отруєння марганцем, тетраетилсвинцем, сірковуглецем. Механізм дії. Патогенез. Класифікація. Клініка. Лікування нейротоксикозів з позиції доказової медицини. Профілактика. Експертиза працездатності. Основні принципи невідкладної допомоги та антидотна терапія при гострих професійних отруєннях. Отруєння сільськогосподарськими отрутохімікатами. Класифікація. Патогенез. Клінічна картина. Діагностика отруєнь сільськогосподарськими отрутохімікатами. Лікування з позиції доказової медицини. Експертиза працездатності. Профілактика. Тема передбачає обговорення клінічних кейсів, віртуальну симуляцію (перегляд фільмів) с наступним обговоренням; захист тематичних презентацій.

Тема 6. Підсумковий контроль

Пр7 "Підсумковий контроль" (денна)
Диференційований залік

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Самонавчання
НД2	Перегляд відеоматеріалу
НД3	Розв'язування ситуаційних задач
НД4	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Mix.sumdu.edu.ua та у форматі Youtube-каналу)
НД5	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД6	Підготовка мультимедійних презентацій
НД7	Підготовка до поточного та підсумкового контролю

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Обмін думками (think-pair-share)
МН2	Навчальна дискусія / дебати
МН3	Метод демонстрацій
МН4	Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації
МН5	Team-based learning (TBL). Командно-орієнтоване навчання
МН6	Research-based learning (RBL). Навчання через дослідження

Дисципліна забезпечує набуття студентами здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність приймати обгрунтовані рішення; здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.

Згідно з вимогами ОПП дисципліна забезпечує набуття студентами: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях. ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 5. Здатність приймати обгрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій ЗК 8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами
МФО2	Розв'язування ситуаційних завдань
МФО3	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО4	Перевірка та оцінювання письмових завдань
МФО5	Експрес-тестування

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Загальний бал за поточну успішність з дисципліни
МСО2	Захист презентації
МСО3	Розв'язування клінічного кейсу
МСО4	Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)

Контрольні заходи:

9 семестр		200 балів
МСО1. Загальний бал за поточну успішність з дисципліни		100
		100
МСО2. Захист презентації		10
		10
МСО3. Розв'язування клінічного кейсу		10
		10
МСО4. Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		80

		80
--	--	----

Контрольні заходи в особливому випадку:

9 семестр		200 балів
МСО1. Загальний бал за поточну успішність з дисципліни		100
	У випадку карантинних обмежень залік проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	100
МСО2. Захист презентації		10
	У випадку карантинних обмежень захист проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	10
МСО3. Розв'язування клінічного кейсу		10
	У випадку карантинних обмежень робота проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	10
МСО4. Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		80
	У випадку карантинних обмежень залік проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	80

Оцінка з дисципліни, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за підсумковий модульний контроль (не менше 48). Кількість балів за поточну діяльність вираховується за формулою $100 \times \text{середнє арифметичне успішності студента у 4 бальній системі оцінювання} / 5$. За розв'язування клінічного кейсу студент отримує максимально 10 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен отримати студент - 6 балів. За захист презентації студент максимально отримує 10 балів, мінімально - 6. Студент допускається до заліку за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 72 балів: 60 балів під час практичних занять, 6 бали за захист презентації та 6 балів за розв'язування клінічного кейсу. Підсумковий модульний контроль проводиться наприкінці навчального семестру у формі письмового заліку, при цьому оцінці «5» відповідає 80 балів, «4» - 64 бали, «3» - 48 балів, «2» - 0 балів. У випадку незадовільного результату за підсумковий модульний контроль студент має право перескласти залік. Студенти, які не з'явилися на залік без поважної причини, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку. Відмова студента виконувати підсумкове модульне завдання атестується як незадовільна відповідь.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, кінофільми, відеозаписи
ЗН2	Програмне забезпечення (використання навчальної платформи Mix.sumdu.edu.ua, в особливих випадках платформ Google meet, Zoom)

ЗНЗ	Інформаційно-комунікаційні системи, комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі, проекційне обладнання
ЗН4	КНП СОР "Сумська обласна клінічна лікарня"

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини [Текст] : підручник. Т.1 : Захворювання органів дихання. Захворювання органів травлення. / В. Г. Передерій, С. М. Ткач. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 640 с.
2	Передерій, В.Г. Основи внутрішньої медицини [Текст] : підручник. Т.2 : Захворювання системи кровообігу. Ревматичні хвороби. Захворювання нирок. Загальні питання внутрішньої медицини / В. Г. Передерій, С. М. Ткач. — Вінниця: Нова Книга, 2018. — 784 с.
3	Передерій, В.Г. Основи внутрішньої медицини [Текст] : підручник. Т.3 : Диференціальний діагноз і ведення хворих у клініці внутрішньої медицини. / В. Г. Передерій, С. М. Ткач. — Вінниця : Нова Книга, 2018. — 1006 с.
4	USMLE Step 2 CK: Internal Medicine [Текст] : Lecture Notes / Editors J.J. Lieber, F.P. Noto. — New York : Kaplan, 2019. — 503 p.
5	Occupational Diseases [Текст] : textbook / V. A. Kapustnik, I. F. Kostyuk, H. O. Bondarenko etc. ; edit.: V.A. Kapustnik, I.F. Kostyuk. — second edition. — K. : AUS Medicine Publishing, 2018. — 496 p.
Допоміжна література	
1	Методичні вказівки для підготовки до практичних занять із теми "Травматизм і безпека праці" з дисципліни "Пропедевтика громадського здоров'я" (модуль 2) [Текст] : для студ. спец. 229 "Громадське здоров'я" денної форми навчання / В. А. Сміянов, І. О. Плахтійко, О. І. Сміянова. — Суми : СумДУ, 2021. — 31 с.
2	Профессиональные болезни [Текст] : учебник / В. А. Капустник, И. Ф. Костюк, Г. А. Бондаренко и др. ; Под ред.: В.А. Капустника, И.Ф. Костюк. — К. : ВСИ "Медицина", 2012. — 504 с.
3	Occupational Health and safety for healthcare workers [Текст] : study guide / O. P. Yavorovsky, M. I. Veremey, V. I. Zenkina etc. — K. : AUS Medicine Publishing, 2015. — 120 p.
4	Чиняк, О.С. Структура неврологічної патології у працівників машинобудівного підприємства. шляхи профілактики і зниження захворюваності [Текст] / О.С. Чиняк, О.І. Коленко, М.І. Дяченко // Журнал клінічних та експериментальних медичних досліджень. - 2016. - Т. 4, № 3. - С. 367-373.
5	Методичні вказівки для підготовки до практичних занять із теми "Туберкульоз. ВІЛ/СНІД" із дисципліни "Пропедевтика громадського здоров'я" (модуль 2) [Текст] : для студ. спец. 229 "Громадське здоров'я" денної форми навчання / В. А. Сміянов, С. М. Півень, І. О. Плахтійко, О. І. Сміянова. — Суми : СумДУ, 2021. — 60 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Науково-виробничий журнал "Охорона праці": http://ohoronapraci.kiev.ua/
2	Journal of Occupational Medicine and Toxicology: https://occup-med.biomedcentral.com/
3	Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці http://ndiop.kiev.ua/
4	http://ndiop.kiev.ua/
5	Державна установа «Інститут медицини праці імені Ю.І. Кундієва Національної академії медичних наук України» https://imtuik.org.ua/
6	Про затвердження переліку професійних захворювань https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF#Text
7	Підготовка до «Крок 2» за напрямком «Пульмонологія» та «Професійні хвороби»: метод. вказ. для студентів 6 курсу / упор. В.А. Капустник, І.Ф. Костюк, П.П. Гуйда та інш. – Харків: ХНМУ, 2019. – 28 с. http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22853